

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Omgevingsdienst NL

Beeldverslag Symposium Samenwerking ZZS

Samenwerken is geen luxe, maar noodzaak

Kennisdeling en stimuleren van samenwerking rondom Zeer Zorgwekkende Stoffen; het waren de centrale thema's van het symposium Samenwerking ZZS, georganiseerd door Omgevingsdienst NL en het RIVM. Met inspirerende sessies, interactieve workshops en een open sfeer bood het symposium handvatten voor effectieve samenwerking en versterkte kennisnetwerken. Met dit beeldverslag blikken we terug.

Experts van de omgevingsdiensten, GGD, provincies, waterschappen, ministerie en het RIVM kwamen woensdag 26 maart samen in de Mauritskazerne in Ede om uitdagingen en kansen te bespreken in een steeds complexere omgeving.

Diversiteit maakt samenwerking rijk en onweerstaanbaar

Het symposium werd geopend door dagvoorzitter Vera Dalm. Zij was benieuwd naar de ervaringen met samenwerking van het afgelopen jaar en liet hiervoor de organisatoren en projectleiders aan het woord.

en van Rijkstoezicht op omgevingsdiensten
ring en uitvoeringstoets door
ingsdiensten over omgevingsplannen

Volgens Joost Verburg (Omgevingsdienst NL) beschikken we als omgevingsdiensten over een enorme kennis en ervaring. "We zijn met 6000 collega's! Zoek elkaar op, deel ideeën. Dan bereiken we nog meer dan we nu al doen." Arjan Boxman (RIVM) vult aan dat het belangrijk is dat het RIVM hieraan bijdraagt: "Niet door nóg een theoretisch onderzoek te doen óver samenwerken, maar de samenwerking meteen in de praktijk te brengen – waarbij we leren en verbeteren tijdens het proces."

Steve Kuils (Omgevingsdienst Regio Nijmegen) gebruikte de kleurrijke Engelse drop, op verschillende plekken tijdens het symposium terug te vinden en symbool voor de kern van het symposium – diversiteit en samenwerking – als metafoor: "De diversiteit in perspectieven, achtergronden en kennis maakt onze samenwerking rijk en onweerstaanbaar, net zoals de verschillende smaken en kleuren in een dropmix samen een geheel vormen." Met deze krachtige boodschappen werden de deelnemers opgeroepen actief met elkaar in gesprek te gaan en gezamenlijk aan oplossingen te werken.

Complexe vraagstukken hanteerbaar maken

Maurits Sanders, een hoogleraar met ruim 20 jaar ervaring in het bestuderen van samenwerkingsverbanden, verzorgde de plenaire sessie. Hij wees op de noodzaak van samenwerking in een steeds complexer wordend speelveld:

1. Complexe vraagstukken vragen samenwerking. Dit is geen luxe maar een noodzaak, omdat geen enkele partij alle kennis, kunde en middelen heeft om deze problemen alleen op te lossen.
2. Vier capaciteiten zijn cruciaal binnen de overheid om complexe problemen aan te pakken:
 - Analytisch vermogen: Wat weten we over het probleem, en wat moeten we nog onderzoeken?
 - Regulerend vermogen: Hoe zorgen we dat regelgeving niet in de weg zit bij het oplossen van problemen?
 - Coördinerend vermogen: Wie neemt de leiding en houdt het overzicht?
 - Uitvoerende vermogen: Van woorden naar daden, met concrete acties.

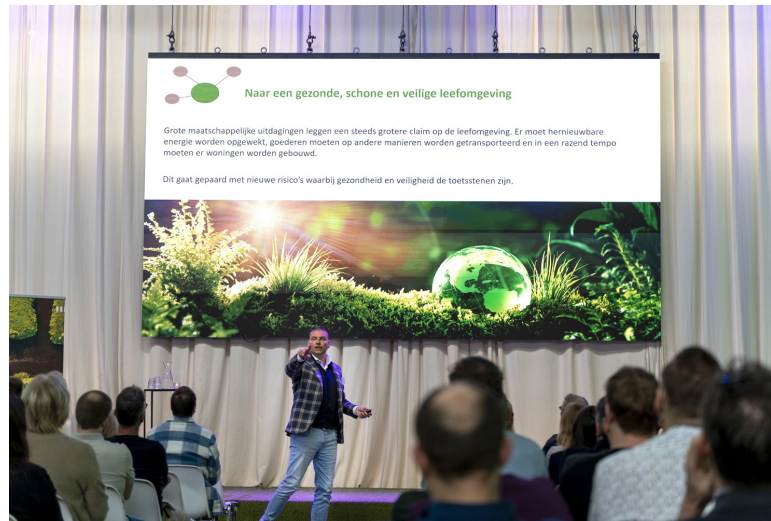
Van publieke professionals wordt verwacht dat zij binnen de muren van de overheidsinstelling en tussen publieke en private organisaties, verschillende maatschappelijke domeinen met elkaar verbinden en daarbij voortdurend schakelen tussen beleid en operatie.

Wat vragen we van de persoon:

- Inhoudsdeskundige
- Gezaghebbende vertegenwoordiger
- Belangenbemiddelaar

En van de organisatie vragen we dan:

- Handreikingen voor het structureel en systematisch inrichten van verbanden
- Inhoudelijke en instrumentele kaders
- Steun

Een van de kernboodschappen luidde: "Samenwerking is een reparatiestrategie. Het helpt probleemoplossende capaciteiten aan te vullen en daarmee complexe vraagstukken hanteerbaar te maken."

Workshops leveren waardevolle inzichten op

Tijdens het symposium waren er diverse workshops, waaronder het onzichtbare zichtbaar maken met FLIR/OGI-metingen. Deelnemers kregen van John Korsman (DCMR Milieudienst Rijnmond) een demonstratie van handapparaten zoals lekmeters, die een helder beeld geven van de verspreiding van gassen. Een voorbeeld dat indruk maakte: hoe ver kun je gas uit een aansteker detecteren? Vanuit de achterste rijen in de zaal bleek dit nog meetbaar!

Patrick Heezen (RIVM), Peter Bekkers (Omgevingsdienst Regio Nijmegen) en Jaap Berentsen (Omgevingsdienst Achterhoek) bespraken in hun workshop Oefeninspecties ZZS. Daar steek je echt wat van op! wat er

allemaal komt kijken bij een ZZS-inspectie. Dit vraagt veel kennis en inzet van de toezichthouder. Welke vragen stel je? Hoe beoordeel je of aan de regels wordt voldaan? De aanwezigen gingen met veel praktische tips naar huis. Als handige tool kregen ze het ZZS-stoffenkaartje mee met daarop alle handige H-nummers. Een hulpmiddel dat het drietal speciaal ontwikkelde om collega's te helpen bij hun inspecties.

Alle workshops waren interactief, met deelnemers die actief betrokken waren bij discussies en praktijkgerichte taken. De gevarieerde expertise zorgde voor waardevolle inzichten en concrete aanknopingspunten voor toekomstige samenwerkingen.

Ideeën uitwisselen

Tijdens de pauzes, lunch en afsluitende borrel was er volop gelegenheid om te netwerken. De informele setting bood een uitgelezen kans voor deelnemers om ideeën uit te wisselen, nieuwe connecties te leggen en bestaande relaties te versterken. De sfeer was ontspannen en constructief.

Bouwen aan betrokkenheid

Tijdens de afsluiting haalde de dagvoorzitter uit de zaal op welke lessen de deelnemers meenemen naar huis.

Het panel, bestaande uit Heddy de Wijs (RIVM), Jaap Drooglever (ministerie van IenW) en Henrice Wittenhorst (Omgevingsdienst NL), besprak de opgedane lessen met elkaar en met de zaal.

Henrice sprak haar vertrouwen uit richting de toekomst: "Deze samenwerking rondom ZZS is volwassen geworden en dient als voorbeeld voor andere thema's. We gaan dit verder uitbreiden naar meer onderwerpen. We willen dit in de toekomst bestendigen en verbreden." Ook Heddy reflecteerde positief: "De synergie tussen wetenschappelijke kennis en praktische toepassingen is krachtig en verbindend."

Het is prachtig om te zien wat we samen kunnen bereiken." Tot slot benadrukte Jaap dat het maatschappelijke belang van het thema ZZS onmiskenbaar groot is. "Samen met alle betrokken partijen bouwen we aan een gezamenlijk fundament om écht vooruitgang te boeken. Het is belangrijk dat dit samenwerkingsverband landt in vaste structuren."

Uit de zaal kwam naar voren dat tijd en de mogelijkheid om te bouwen aan betrokkenheid nu vaak nog ontbreekt. Het panel reageert daarop dat die tijd ook gewoon genomen mag worden. Het motto is uiteindelijk durven én doen!

Symposium smaakt naar meer

Het symposium mag met recht een succes worden genoemd. Naast kennisdeling waren het vooral de interacties tussen de diverse deelnemers die zorgden voor nieuwe energie, inzichten en verbindingen. De feedback vanuit de deelnemers bevestigde dit: de gevarieerde opzet van het programma, de inspirerende praktijkvoorbeelden en de focus op samenwerking werden als vrijkend ervaren. En volgens de deelnemers zeker voor herhaling vatbaar, waar mogelijk met een verbreding van de doelgroep. Ook werden er al suggesties gegeven voor mogelijke onderwerpen. Een greep uit de reacties:

"Inspirerend. Legt de vinger op de zere plek, geeft aan wat allemaal nodig is om de diensten goed te laten functioneren. Dit was ook erg belangrijk geweest voor alle bestuurders van de omgevingsdiensten."

"Veel van geleerd, er vielen van puzzelstukjes in elkaar voor mij. Erg jammer dat er zo weinig management in de zaal bleek te zitten, maar ik neem de boodschap mee."

"Lekker interactief waar zaken bediscussieerd konden worden."

"Praktisch en gelijk toepasbaar."

"Ik werd aan het denken gezet op de vraag: wat maakt dat mensen kennis willen delen? Daar had ik nog niet eerder echt over nagedacht. En helpt mij wel verder."

"Goede balans tussen theorie, ervaring en praktijk. En nog wel wat zaken opgedaan die ik graag meeneem."

"Goed georganiseerd, geleerd over effectief samenwerken, voldoende gelegenheid om te netwerken."

"Heel veel opgestoken en natuurlijk nieuwe contacten gelegd."